

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. a)

Limba și literatura română

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În fiecare dimineață, când ies, oricât aş fi de grăbit, mă opreşte un răstimp librăria de alături. E un local modest, ca mai toate librăriile pariziene, cu vitrinele întinse afară, pe teighele ieftine, până în mijlocul trotuarului. Farmecul ei, şi al tuturor, tocmai asta îl face. Astfel poate întâmpina şi pe trecătorii cei mai indiferenţi. Jumătate din deverul* cotidian de-aici iese, din vânzările de pe trotuar oamenilor grăbiţi care altminteri n-ar fi cumpărat. Printre teighele mişună veşnic curioşii. Cei ce zăbovesc mai îndelung sunt studenţi care n-au mijloace să cumpere şi care citesc aici cartea pe care le-o pofteste inima. Şi mai sunt alţi însetaţi de carte, tineri şi bătrâni, săraci care-şi hrănesc astfel sufletul cu lectura ce le trebuie. Cărţile netăiate pricinuesc eforturi speciale pentru a-şi trăda cuprinsul. Câte-un pasionat face apel la librar şi librarul îi taie* paginile dorite. De altminteri, când n-are cumpărători, librarul însuşi împreună cu vânzătorii lui se amestecă printre cititorii clandestini, să citească şi ei.

Cartierul Latin e plin de librării, trotuarele lui oferă cărţi la fiecare pas. Şi buchiniştii* legendari de pe chei şi cei de la Odéon. Parcă e o cetate a cărţii sub oblăduirea Institutului, a Sorbonei şi a celorlalte uzine de cultură. Dacă n-a pornit de-aici, în orice caz aici se întreţine cu ardoare cultul cărţii şi al literaturii.

Nicăieri în lume cartea nu e mai preţuită ca în Franţa. În alte ţări poate să se citească mai mult, să se tipărească mai multe cărţi. Aici, cartea e o realitate vie, un factor social cu o influenţă covârşitoare.

Numai la Paris cartea devine un eveniment monden care interesează nu doar cercurile literare, ci şi saloanele, pe oamenii de stat, colectivităţile. Aici, o carte stărneşte pasiuni, elanuri, înrăureşte politica sau justiţia, e un element important al vieţii obşteşti. Mândria presei franceze, de orice nuanţă, continuă a fi rubrica literară, care nu e întâmplătoare, ci organică. O carte, un curent literar, o controversă estetică sunt subiecte care împodobesc deseori articole de fond, chiar în ziare strict politice. Nu s-ar putea închipui un ziar francez care să aibă spaţii rezervate pentru cinematograful şi sporturile, fără să aibă mai întâi o rubrică foarte îngrijită a literelor, cum bunăoară se întâmplă nu numai la noi, dar chiar în ţări de mare civilizaţie. Adevărat că acolo cititorii se interesează de faptele literare, ca şi de cele diverse, şi le reclamă, pe când ziarele noastre au scuza că rubrica literară e loc mort, fiindcă nimeni, afară de scriitorii înşişi, ba uneori nici chiar ei, nu se pasionează de soarta ei, pe când pentru sporturi, de pildă, se manifestă un interes tot mai viu, ceea ce justifică permanentizarea şi sporirea cronicilor respective. Colaborarea scriitorilor la ziarele franceze, în calitate de scriitori şi, deci, cu contribuţii oarecum de specialitate, e un fenomen special, vrednic de toată atenţia. Relaţiile dintre ziarişti şi scriitori sunt într-adevăr colegiale. Ziaristul francez se consideră scriitor înainte de toate, chiar când munca ziaristică îi impune obligaţii de şablon, ceea ce se constată din însuşi felul îngrijit literar cum sunt scrise mai toate ziarele franceze. Scriitorii înşişi îi consideră drept colegi adevăraţi pe ziarişti şi nu dispreţuiesc suveran scrisul destinat să trăiască o singură zi. Asemenea cordialitate de relaţii nu se mai întâlneşte aiurea.

Liviu Rebreanu, *Metropole*

*dever – volumul vânzărilor de mărfuri pe o perioadă dată

*a tăia – a desprinde, a desface filele unei cărţi necitite, unite la margini

*buchinist – persoană care se ocupă cu achiziţionarea şi cu vânzarea de cărţi vechi

A. Scrie pe foaia de examen, în enunţuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *sforţări* şi al secvenţei *la fiecare pas*. **6 puncte**
2. Menţionează soluţia găsită de persoanele interesate de lectură, care nu au posibilitatea să-şi cumpere cărţi, utilizând informaţiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează un efect al creşterii interesului faţă de sport în spaţiul românesc, justificându-ţi răspunsul cu o secvenţă semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care teighelele librăriilor din Paris sunt amplasate până în mijlocul trotuarului. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, relaţia dintre jurnaliştii francezi şi scriitori, aşa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă presa contribuie sau nu la formarea gustului artistic al publicului, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Metropole* de Liviu Rebreanu, cât și la experiența personală sau culturală. 20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

SCENA III

NASTASIA, ION SORCOVĂ

NASTASIA (*schimbare, veselie nervoasă, neliniște; umblă de colo până colo și caută*): N-ai văzut oglinda?

SORCOVĂ (*pe pat și se uită îngândurat la ea*).

NASTASIA: Parcă era la fereastră, adineauri.

SORCOVĂ (*gest: o fi fost...*).

NASTASIA (*își aduce aminte și caută, grabnic, în cutia mesei*): Uite-o! (*Se privește în oglindă, scoate din cutia mesei: pudră – într-o hârtioară – și foiță roșie; iar se uită în oglindă și se întristează.*) Nu-i așa că m-am urâtit? Și-am îmbătrânit, m-am zbârcit la ochi...

SORCOVĂ (*tace*).

NASTASIA (*îl privește*): De ce taci? Vreau să fiu frumoasă! Vine Vulpașin și vreau să fiu frumoasă! Ce te uiți așa la mine? (*Râs chinuit.*)

George Mihail-Zamfirescu, *Domnișoara Nastasia*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Ion Barbu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic;
- analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.